

Studiranje i studentsko prigovaranje

Studenti i ja sjajno se slažemo oduvijek. Toliko dobro da studiranje, studente i studentske običaje nikako ne mogu izostaviti iz svog života. Studenti koji dolaze u moju grupu na vježbe svakoga tjedna zapravo su više nego dobrodošli, pogotovo otkad radim u jaslicama. To me redovito, jednom na tjedan, natjera da detaljno pospremim sobu, drži me u stanju pripravnosti da budem 'ukorak' sa strukom, a da ne govorim kako je to još i sjajna prilika za isprobavanje aktivnosti koje su neizvedive ako si sam s 23 jasličara. Volim te srijede ujutro kad već uz doručak smišljamo čime ćemo i kako toga dana zaokupiti dječju pažnju. Blizak mi je način razmišljanja tih mladih ljudi, izostanak straha, spremnost na rizike... gel kuglice u jaslicama, istraživanje svjetlosti, pad, kosina, okusi, mirisi.... Kad sam u prošlom stoljeću, 80-tih godina prvi put studirala, sve mi se činilo zahtjevno. Zamislite, molim vas, na drugoj smo godini svakog jutra imali praksu u vrtiću, a poslijepodne predavanja. Onih dana kad sam imala rupu između ta dva događanja skoknula bih doma na topli mamin ručak (povlastica nas Zagrepčana), a ako bih bila jako umorna tata bi me vozio na popodnevno predavanje. Navečer smo često svi iz obitelji, čak i susjedi, zajedno izrađivali sredstva za moje aktivnosti u vrtiću. Kao danas se sjećam pilića od vune koje smo lijepili do dva u noći jer sam htjela da svako dijete ima svog pilića u ruci, a ja koku, dok pjevamo pjesmicu iz Zbornika. Jasno se sjećam i veselja te djece kad su pomislili da su pilići pravi. I danas mi se studiranje čini zahtjevno, ali sad iz druge perspektive. Prvo, posao već imam, a studiranje je bilo moja želja. Sve ispite dajem na vrijeme i s dobrim rezultatom jer ih sama plaćam pa to drukčije doživljavam. Ali neke su stvari vrlo slične. Ujutro sam i dalje svaki

dan u vrtiću, a na faksu petkom i subotom. Petkom u rupu između posla i faksa skoknem doma napraviti ručak svojim privatnim studenticama. I one imaju pravo na topli mamin ručak i na tatin prijevoz do faksa kad kasne. Brzo učim. Jesam li zadovoljna studiranjem? Često mi ovo pitanje postavljaju prijatelji i suradnici, iako mnogi od njih ne razumiju razloge zbog kojih bi jedna četrdesetpetogodišnjakinja opet studirala. Kao osoba visokih očekivanja s nekim sam kolegijima bila nezadovoljna. Čini mi se da je moglo biti suvremenije. Neki su me pak oduševili upravo suvremenosti i zbog takvih je kolegija vrijedilo 'skinuti sedlo s klina'. Dio profesora je prilagodio pristup našem iskustvu i godinama rada u struci dok drugi, na primjer, pokraj zdravih očiju ne vide tu finu razliku u izgledu između dvadesetogodišnjakinja i pedesetogodišnjakinja, pa kažu: 'Kad se jednog dana zaposlite u vrtiću...' Kao i većina stvari na svijetu, ništa nije ni crno ni bijelo, nego onako kako si predstaviš. Konkretno, kod mene je 'prugasto', s boljim i lošijim danima. U ovom 'friškom' studiranju sklopila sam neka profesionalna poznanstva i prijateljstva koja su mi obogatila život. A imam i brdo zaostataka koje ću nakon diplomiranja rješavati: običi ću šoping centre i bez gledanja na sat isprobati pedeset pari cipela, bezbrižno piti kave na terasama kafića s prijateljicama da čujem stare i nove tračeve, pročitati sve krimiče koje sam kupila i spremila za taj trenutak, posaditi cvijeće na balkonu, rješavati križaljke i pogledati sve utakmice, čak i one koje me ne zanimaju. Uživat ću u trenucima dokolice.... Ili ću naći neku novu zabavu, jednako zahtjevnju kao što je studiranje? Kao iskusna studentica, imam neke trikove koje ću podijeliti sa zaposlenim ženama koje se u kasnijim godinama odluče na studiranje:

- Oslanjaj se samo na ono što si naučila, šalabahteri i šaptanje ne pomažu (neke od nas imaju dioptriju, a neke pak slabije čuju).
- Prostor za učenje po mogućnosti neka bude negdje u kuhinji, na par metara od štednjaka, da možeš promiješati saft koji se dinsta dok učiš. I obavezno odloži marker na stol da ga ne zamijeniš s kuhačom.
- Za usmene ispite spremaj se kraj daske za peglanje. Dok peglaš ionako vrtiš filmove. To su dvije muhe jednim udarcem. Osim toga, opasno je dok peglaš razmišljati o tome kako bi mogla obnoviti garderobu (platila si godinu faksa!). Lijepo naglas izgovaraj naučeno da zadiviš supruge košulje za posao.
- Rodbinu i prijatelje obavijesti da si ušla u krizu srednjih godina i da je bolje da studiraš nego da nađeš ljubavnika, sigurno će te ostaviti na miru da učiš.
- Sklapaj poznanstva jer je tako lakše, imat ćeš se priliku požaliti nekome tko je u istom problemu kao i ti.
- Umrežavaj se s pametnim ženama, od toga ćeš rasti i osobno i profesionalno.

Umrežavanje je sigurno jedna od najvažnijih stvari koje sam naučila studirajući u ovom stoljeću. Kave u pauzama su mi otvorile vidike, potaknule me da isprobavam nove ideje, natjerale me da više razmišljam i stvari pomnije ispitam. Pa upravo to i jest studiranje, zar ne? Možete provjeriti u rječniku. Neki od vas koji su odrasli na ovim prostorima sigurno će se sjetiti kako se izraz študirati koristio kao inačica riječi razmišljati. Tako su govorile moja baka, moja mama i moja Biserka koja je, kad bi me našla zamišljenu i udubljenju u nešto, znala pitati: 'A kaj ti študiraš, mala?'

Vaša Bojana